

**Doncsev András laudációja Katona Márta szerkesztő-műsorvezetőről,
2017. január 24.**

Tisztelt Ünneplő Egybegyűltekt!

Egy díj átadásakor teljesen természetes módon a kitüntetett áll az események középpontjában. Az ő kedvéért ölt ünneplőruhát a fényes publikum, órá szegeződnek a tekintetek, az ő érdemeit méltatják a felszólalók. Úgy tűnik, kétség sem férhet hozzá, hogy irigylésre méltó helyzetben van. Talán ez igaz is, hiszen melyikünk nem szereti, amikor elismerik a munkáját, amikor kiderül, erőfeszítéseinket siker koronázta?

Nem véletlen tehát a kitüntetett figyelem, hiszen az európai szellem fundamentuma szerint az embert a bűn lehúzza, a jótett ellenben felemeli. A keleti hagyománnyal szemben, mely szerint mindegy, hogy jó vagy rossz, mert minden tett csak akadályozza a végső megszabadulást, az európai keresztény az üdvöt akarja elérni. És az üdv eléréséhez a legmagasabb rendű tevékenység a mű alkotása.

De mit is értünk mű alatt? Hamvas Béla azt írja, hogy – idézem – *„Az embernek önmagából művet kell alkotnia, hogy az örökben abban éljen. De a műnek nyitva kell állnia, hogy aki be akar lépni, befogadja. A mű lehet ház, lehet festmény, lehet ország.”*

Majd így folytatja: *„A mű az emberi élet anyagából készül, mintha egyetlen, sűrű és végleges alakja lenne annak, ami veszendő...”*

Nos, azt hiszem, Hamvas Béla teljes mértékben igaz arra a tevékenységre, amelyért most a díjazott az elismerést átveheti, hiszen valóban az emberi élet, a saját életének anyagából készül.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A mai díjátadó a kitüntetett személyén és tevékenységének elismerésén túl valami másról is szól. A hétköznapiakon sajnos fájóan gyakran azt érezzük a környezetünkben, hogy a siker, az előremenetel, a jutalom a gátlástalanoké, a törtetőké, az ügyeskedőké. Sőt, az is mindennapos szomorú tapasztalat, hogy gyakran éppen azok kénytelenek elszenvedni a hátratételt, akik hozzáértéssel, becsülettel, tisztességgel végzik a munkájukat. Igen, sokszor azt érezzük, hogy a diadal csak a hatalmasoké, akiknek oly nagy a tenyere, hogy a finomabb dolgok egyszerűen összetörnek benne, holott az európai szellem nem az erőt, a másokat legyűrő és elnyomó akaratot, hanem a tehetséget, a tudást és a teljesítményt: az egész közösséget felemelő készséget hivatott példaként állítani. Nem az erősebb egyént, hanem az

erősebb egyéniséget; nem a nagyságot, hanem a mélységet; nem a számot, hanem a képességet.

Tisztelt Ünneplő Egybegyültek!

Ha most a Lajtha-díj kitüntetettjére, Katona Mártára emeljük a tekintetünket, ha felidézzük pontos, megbízható, lelkiismeretes, rendkívüli zenei tudással, zenetörténeti, zenetudományos műveltséggel rendelkező szerkesztői munkáját; bátor kérdéseket feltévő, remek időérzéssel megáldott, kiválóan fogalmazó riporter tevékenységét, megnyugodva állapíthatjuk meg, hogy bizony szemernyit sem ingott meg az értékrendünk. Az ünnep ragyogása ma és itt arra vetül, aki tehetségével, tudásával és teljesítményével vált méltóvá a figyelemre és közmegebecsülésre.

Ezért ez a mai díjátadó ünnep korántsem azt üzeni, hogy a világban minden rendben van, hanem azt, hogy – talán rendhagyó módon – a mi szívünkben vannak helyükön a dolgok. És, azt hiszem, ez az, ami igazán számít.

Így, bár egy ilyen alkalom sajnos nem képes mindenki számára igazságot szolgáltatni, nem fordíthat vissza minden méltánytalan hátratételt, nem tud minden arra érdemes embert az őt megillető polcra helyezni, mégis zsinórmértékül szolgál az egész közösség számára, megmutatja, hogy a hétköznapi harsány és hivalkodó hősei helyett léteznek még helyek, ahol azokat illeti a tisztelet, akik tenni akarnak valamit, és nem válni valamivé.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Engedjék meg, hogy köszönetet mondjak a díj alapítóinak, az örökösöknek, amiért itt és most életben tartják bennünk ezeket az eszméket, ideálokat! Hiszen tudjuk: az a közösség képes nagy tettekre, kivételes időkben különleges cselekedetekre, amelyekben vannak, akik tehetségükkel, tudásukkal és teljesítményükkel, vállalt hivatásuk megalkuvást nem ismerő szolgálatával példát mutatnak mindannyiunknak.

Engedjék meg, hogy tiszta szívből gratuláljak a díjazottnak, Katona Mártának: az érdem az Övé, és mindazoké, akik anyagi, lelki és szellemi támogatásukkal, áldozatvállalásukkal, kitartásukkal elkísérték Őt ezen az úton; az öröm, a büszkeség azonban mindannyiunké: a Bartók Rádió csapatáé, a hallgatóké, és végső soron minden kultúra szerető emberé!

Köszönöm, hogy meghallgattak!